

Kirkon teologikoulutustoimikunnan toimintakertomus 2024

1. Toimikunnan jäsenet ja tavoitteet

Toimikunnan jäsenet

Toimintavuonna 2024 piispainkokouksen asettamaan kirkon teologikoulutustoimikuntaan kuuluivat Porvoon hiippakunnan piispa Bo-Göran Åstrand (pj.) sekä piispainkokouksen nimeäminä edustajina Kirkon tutkimus ja koulutus -yksikön kouluttaja Henri Järvinen, Kirkon tutkimus ja koulutus -yksikön asiantuntija Eeva Salo-Kopperi, Espoon hiippakuntadekaani Mika Nurmi ja piispainkokouksen teologinen sihteeri Anna-Kaisa Inkala (vpj.).

Teologeja kouluttavien yliopistojen nimeäminä edustajina toimivat Helsingin yliopistosta varadekaani, yliopistonlehtori Pekka Kärkkäinen ja suunnittelija (työelämäyhteydet) Timo Ävist (työryhmän sihteerinä), Itä-Suomen yliopistosta apulaisprofessori Suvi Saarelainen sekä Åbo Akademista lehtori Jakob Dahlbacka.

Piispainkokouksen pyynnöstä AKI-liitot ry nimesi edustajakseen toimikuntaan asiantuntija Vesa Engströmin ja Kirkon alat ry edustajakseen toiminnanjohtaja Paula Aaltosen toimintakaudelle 2023–2024.

Opiskelijajärjestöjen nimeäminä jäseninä työskentelyyn osallistuivat: teol. yo Nea Similä (TYT, Helsingin yliopisto), teol. yo Maija Voutilainen (Fides Ostiensis, Itä-Suomen yliopisto) ja teol. stud. Alexander Renqvist (Teologiska Studentföreningen vid Åbo Akademi).

Opiskelijajärjestöjen varajäseninä olivat Riia Jurvanen (TYT), Aino Lahti (Fides) ja Anniina Krappala (TSF). Toimikunta piti toimintakauden aikana kolme kokousta 5.3., 2.5. ja 18.11.2024. Toimikunta piti maaliskuun kokouksen Läntisen teologisen osaston tiloissa Itä-Suomen yliopiston Joensuun kampuksella.

Toimikunnan tavoitteet

Kirkon teologikoulutustoimikunnan työskentelyn perustana on piispainkokouksen vuonna 2008 hyväksymä työjärjestys. Toimintasuunnitelmassa korostuu teologisissa tutkinnoissa viime vuosina tehtyjen huomattavien uudistusten seuraaminen kaikissa kolmessa yliopistossa. Tarkoituksena on tarkastella pitkäkestoisesti tutkintojen ja koulutuksen

uudistamisen vaikutuksia osaamiseen työelämässä. Tärkeää on myös jatkaa valmistuvien teologien työllistymisen edistämistä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

2. Toimikunnan työskentely

2.1 Koulutuksen seuranta ja arviointi työelämänäkökulmasta

Tavoite: Teologiset tutkinnot ovat muuttuneet kaikissa kolmessa yliopistossa huomattavassa määrin. Seurataan teologisten tutkintojen työelämärelevanssia kirkon näkökulmasta toimimalla yhteistyöfoorumina ja linkkinä kouluttavien laitosten ja kirkon välillä. Arvioidaan ja seurataan erityisesti tutkintojen ja koulutuksen uudistamiseen, työelämäjaksojen kokonaisuuteen ja papin kelpoisuuteen sekä ydinosaamiseen liittyviä asioita. Luodaan toimintamalliehdotus ydinosaamiskuvauksen hyödyntämiseen ja käyttöön oppilaitoksissa.

Tiedot 2024 yliopistojen ja hiippakuntien koulutuskyselyistä antavat perustiedot teologikoulutuksen tarkastelulle erityisesti kirkkotyönantajan näkökulmasta.

Koulutuskyselyssä on kerätty vuosittaiset tiedot koulutukseen ja kirkolliselle alalle hakevien, alalla opiskelevien ja alalle valmistuvien määristä sekä oppilaitosten näkemyksiä koulutuksen toteutumisesta ja opiskelijoiden työllistymisestä sekä jatkokouluttautumisesta.

Kirkon henkilöstökoulutuksen tiedot papeille järjestetystä koulutuksesta (pastoraalitutkinto, ylempi pastoraalitutkinto, seurakuntatyön johtamisen tutkinto) julkaistaan myös vuoden 2024 Koulutuskatsauksessa. Vuotta 2024 koskeva tilastoaines on tämän toimintakertomuksen liitteenä.

Opintonsa aloittaneet ja tutkinnon suorittaneet

Vuonna 2024 hakijamäärä teologiseen koulutukseen kasvoi. Edeltävien neljän vuoden aikana kiinnostus teologikoulutusta kohtaan on pysynyt samalla tasolla, missä on tosin näkynyt hakijamäärien vuotuista vaihtelua. Aloituspäikkamääriä ei ole viime vuosina muutettu.

Teologian maisterin tutkintojen suorituspäätyminen laski vuonna 2024, jolloin valmistui yhteensä vain 136 teologian maisteria, kun vuonna 2023 teologian maisterin tutkinnon suoritti 173 opiskelijaa.

Yliopistokoulutuksen kehittäminen

Åbo Akademin teologinen linja on osa samaa tiedekuntaa psykologian ja humanististen tieteiden linjojen kanssa (Fakulteten för humaniora, psykologi och teologi). Teologisen linjan tutkinnon uudistuksen mukainen työskentelyssä on kehitetty oppiaineiden välistä yhteistyötä, joka toteutuu erityisesti kandidaattiopinnoissa.

Helsingin yliopistossa opinnot ja koulutus on rakennettu Teologian ja uskonnotutkimuksen kandiohjelmaan ja Teologian ja uskonnotutkimuksen maisteriohjelmaan. Helsingin yliopiston opiskelijoiden henkilökohtainen ohjaus aloitettiin ensimmäisen vuoden opiskelijoiden kanssa. Jokaisella opiskelijalla on oma HOPS-opettaja koko kandidattutkinnon ajan ja tämän toivotaan tukevan opiskelijoiden valintojen tekemistä ja jaksamista. Maisteriopintojen etäkurssitarjontaa laajennettiin jo ennen pandemia-aikaa. Helsingin yliopistossa aloitettiin lv:n 2026-2030 opetussuunnitelmatyö.

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon pappisvirkaan kelpoistava koulutusohjelma Itä-Suomen yliopiston Läntisen teologian osastolla on nimeltään Teologin suuntautumisvaihtoehto. Itä-Suomen yliopisto pilotoi teologian maistereille tarjottavaa mahdollisuutta täydentää tutkintoaan kohti kirkollista pätevyyttä. Hakumenetelmän kautta tarjotaan vuosittain 5 maisterille mahdollisuuden suorittaa soveltavat opinnot erillisopintoina. Yhteistyö Itä-Suomen yliopiston sekä Helsingin ja Espoo hiippakuntien kanssa vakiintui, kun molemmat hiippakunnat toivoivat harjoitteluyhteistyön jatkumista kaksivuotisen pilotin jälkeen. Kirkon mahdollistamalla tuella Itä-Suomen yliopiston oli mahdollista kiinnittää uusi resurssi pysyvästi (50 %) soveltavien opintojen opetukseen ja kehittämiseen. Itä-Suomen yliopiston teologian osaston uusi OPS-kausi alkaa syksyllä 2025.

Harjoittelu ja työelämäopinnot

Kirkon verkkosivuilla (evl.fi/plus) on julkaistu piispainkokouksen päätös papin ja lehtorin virkoihin vaadittavista tutkinnoista ([Nro 168](#)) sekä uusitetut KiTOS-päiväsivut opiskelijoille (www.kitos.fi).

Maisterista papiksi –tutkimushanke oli Suomen evankelis-luterilaisen kirkon sekä Itä-Suomen yliopiston, Helsingin yliopiston ja Åbo Akademin yhteinen tutkimushanke. Vuoden 2024 kokouksissa teologikoulutustoimikunnassa syvennyttiin tutkimuksen tuloksiin. Tutkimus osoittaa teologian opiskelijoiden ammatillisen suuntautumisen muuttuvan usein opintojen

aikana. Tutkimuksen tulokset viittaavat siihen, että kirkolta odotetaan aikaisempaa vahvempaa läsnäoloa teologian opiskelijoiden elämässä. Koska yhä harvempi on valmiiksi kiinnittynyt kirkon ja paikallisseurakunnan toimintaan, opintojen aikaiset kontaktit kirkkoon tulevat entistä merkityksellisemmiksi. Tutkimus haastaa pohtimaan, tulisiko kirkon virkaan opiskeleville luoda hengellisen tai teologisen ohjauksen rakenteita, jotka tukevat ammatillista ja hengellistä kehitystä kohti kirkon virkaa ja kasvua kirkon työssä. Teologikoulutustoimikunta pyrkii huolehtimaan papin työuran alun sekä valmistuvien opiskelijoiden tukemisesta.

Osaamisen ennakointi

Teologikoulutustoimikunnan jäsenet ovat osallistuneet opetushallituksen Osaamisen ennakointifoorumin osaamistarvekyselyihin.

2.2 Ennakoida ja tukea teologisen alan opiskelijarekrytointia ja työllistymistä

Tavoite: Kehitetään yhteistyötä sekä aktiivista ja jatkuvaa yhteydenpitoa teologeja kouluttavien yliopistojen sekä kirkon ja muiden teologeja työllistävien tahojen kanssa. Rekrytointitoiminnan tuen kannalta on tärkeää, että teologeja kouluttavat, teologeja työllistävät ja työllistymistä tukevat tahot sekä kokonaiskirkko tekevät yhteistyötä. Pyritään yhteistyössä kirkollisten alojen ammattiliittojen kanssa parantamaan valmistuvien teologien (myös ns. generalistien) mahdollisuuksia työllistyä koulutustaan vastaaviin tehtäviin.

Pappisvihkimysten määrän arvioidaan olevan pidemmän aikavälin ennusteessa 70–90 pappisvihkimystä vuodessa. Suomen ev.lut. kirkolla on viime vuosina ollut hyvä työvoiman saantitilanne. Teologisista koulutusyksiköistä on perinteisesti valmistunut vuosittain riittävästi teologian maistereita, joilla on halu ja kiinnostus kirkon töihin. Vuonna 2024 ev.lut. kirkon pappiskelpoisuuden suorittaneiden teologian maistereiden määrä (57) jäi jo reilusti alle samana vuonna papiksi vihittyjen lukumäärän (70). Vuonna 2024 vihittyjä pappeja (70) oli siis jälleen enemmän kuin samana vuonna valmistuneita kirkon virkaan kelpoisia teologian maistereita (57). Näin on tapahtunut nyt jo neljänä vuonna peräkkäin. Suomenkielisillä hiippakunnilla on ollut vielä mahdollisuus valita avoimiksi tuleviin seurakuntapastorin virkoihin sopivia henkilöitä, mutta yleiskuva työvoiman saatavuudesta on jo kääntynyt

tydyttäväksi. Pohjoisiin hiippakuntiin vihityistä osa siirtyy melko pian vihkimyksen jälkeen Etelä-Suomeen.

Teologikoulutus ja kelpoisuus

Teologikoulutuksessa soveltavalla opetuksella ja työelämäopinnoilla on keskeinen asema opiskelijan työelämävalmennuksessa. Soveltava opetus on myös keskeinen yhteistyömuoto kouluttavien yliopistojen ja kirkkotyönantajan välillä. Teologisessa koulutuksessa kirkon ja teologeja kouluttavien tiedekuntien välillä on toimiva yhteistyö erityisesti työelämäjaksojen toteuttamisessa. Seurakuntaharjoittelijoiden määrä on tutkinnon uudistuksen myötä Helsingin teologikoulutuksessa huomattavasti laskenut. Keskeisimmäksi syyksi seurakuntaharjoitteluun osallistuneiden määrän huomattavaan laskemiseen on osoittautunut opiskelijoiden rekrytoinnissa vähitellen tapahtuva muutos. Yhä suurempi osa teologian opintonsa aloittaneista valitsee opintosuunnakseen ns. generalisti-tutkinnon. Myös Kelan opintotukijärjestelmä on rakentunut kahden erillisen tutkinnon rahoittamiseen – ensin suoritetaan kandidaatin tutkinto ja sen jälkeen maisterin tutkinto.

Vuonna 2024 kaikissa hiippakunnissa järjestettiin moniammatillisia KiTOS-päiviä kirkon alalle opiskeleville. Vuoden 2024 aikana vain 44 teologian opiskelijaa osallistui hiippakuntien KiTOS-päiviin, mikä on lähes kolmannes (31 %) KiTOS-päiviin osallistuneiden kokonaismäärästä (142). Osallistumisesta annetaan todistus, joka liitetään pappisvihkimysanomukseen. Useiden vuosien ajan saatu opiskelijapalaute moniammatillisista seminaareista on ollut myönteistä. Teologian opiskelijoilla on tämän lisäksi eriytetty Soveltuvuustutkimuksen tuloksen ja papin työn reflektiopäivä, missä käsitellään soveltuvuustutkimuksen tuloksista nousevia teemoja sekä käydään henkilökohtaiset keskustelut hiippakunnan työntekijöiden kanssa. Lisäksi soveltuvuustutkimuksen toteuttajan Psykologitiimi Päämäärä Oy:n edustajat kertovat Reflektiopäivän aikana soveltuvuustutkimuksen tulkinnoista ja tarjoavat opiskelijoille mahdollisuuden keskustella tuloksista sekä hiippakuntien edustajien, että testin toteuttajien kanssa. Vuonna 2024 Päämäärä Oy toteutti kirkon soveltuvuusarvioinnit Joensuussa, Helsingissä ja Turussa (ruotsiksi). Vastaavasti Itä-Suomen yliopiston sielunhoidon soveltavien opintojen hieman suppeampi arviointi toteutettiin etäarviointina, sillä sen on arvioitu tuovan riittävä tarkkuus opintojakson arviointia varten. Helsingissä teologian opiskelijoiden marraskuun TUM-412 Seurakuntatyön seminaari, KiTOS-päivät ja syksyn reflektiopäivä

muodostavat kokonaisuuden, jossa opiskelijoiden ohjaaminen läpi työssäoppimisprosessin toteutuu aiempaa paremmin.

Työllisyys

Vuonna 2024 papiksi vihittiin 70 ylemmän teologisen korkeakoulututkinnon suorittanutta, mikä alitti tätä nykyä keskimääräisen lukumäärän vihkimyksiä. Seurakuntapastorin virkoihin on hyvin ilmoittautuneita erityisesti silloin, jos siihen ei edellytetty vihkimystä ja kyse on vakinaisesta virasta eteläisissä hiippakunnissa. Seurakuntapastorin virkojen hakijamäärät vähenivät muualla Suomessa, joten työvoiman saannin näkökulmasta seurakuntapastorien saatavuus on muuttunut haasteellisemmaksi. Tilanteissa, joissa vihkimyspäivä ei ole lähellä ja seurakuntapastoriksi tarvittiin vihitty pappi, rekrytointi oli haasteellisempaa. Pula määräaikaista sijaisista näkyi myös Helsingin ja Espoon hiippakunnissa. Virkoja täytettiin määräaikaaisesti virkavapauksien, seurakunnan sisäisten virkamuutosten tai rakenneuudistusten vuoksi. Työvoimaa oli paremmin tarjolla suuriin seurakuntayhtymiin ja seurakuntiin kuin suurten asutuskeskusten ulkopuolelle. Pohjoisissa hiippakunnissa näkyy papiston siirtyminen vihkimyksen saatuaan Etelä-Suomen seurakuntiin. Lähivuosina seurakuntapapistoa huomattava määrä siirtyy eläkkeelle.

”Opinnoista pappisuralle” –tutkimuksen mukaan erityisesti kirkon johtajuuteen ja työn kuormittavuuteen liittyvät haasteet ovat tekijöitä, jotka ovat vaikuttaneet papin työstä pois siirtymiseen tai sen pohdintaan. Myös työyhteisöjen sisäiset ongelmat, epätasa-arvoinen kohtelu ja jopa työsyrrjintä ajavat pois papin tehtävistä. Papin työstä pois siirtymisen taustalla onkin tutkimuksen mukaan ensi sijassa kokemus instituution ongelmista, harvemmin oma aktiivinen kiinnostus muihin tehtäviin. Toimikunta on osallistunut tutkimuksen analysointiin niin, että tutkimuksessa esitetyt aloitteet on otettu toimikunnan käsiteltäväksi.

Seurakuntatyön houkuttelevuuteen vaikuttavat tarjolla olevat lyhyet työsuhteet, mikä näkyy sekä AKI-liittojen jäsenrekisterissä, että vuoden 2023 uraseurantakyselyssä.

Uraseurantakyselyn mukaan vuonna 2017 valmistuneista teologian maistereista 31 %:lla oli useita eri työnantajia ja määräaikaissuhteita, muttei juuri katkoksia ja 24 %:lla vaihtuvia työnantajia, joiden välissä katkoksia tai työttömyysjaksoja. Vain 27 % vuonna 2017 valmistuneista maistereista on ollut yhtäjaksoisesti saman työnantajan palveluksessa.

Teologien työttömyys, joka viimeisten vuosien aikana on kääntynyt laskuun, on hyvin lähellä akateemisten alojen keskimääräistä työttömyysprosenttia, joskin työttömänä olevien teologien osuus oli korkein yliopistossa. Kyselyyn vastanneista kahdeksalla prosentilla ei ollut työpaikkaa tai tietoa tulevasta työpaikasta (edeltävänä vuonna 2 %). Myös epätarkoituksenmukaisesti työllistyneiden määrä (kyselyssä vastanneista 6 %) on hienoisessa kasvussa. Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiön Otus sr:n tutkimuksen mukaan generalistien työttömyysaika on pidempi kuin kirkon virkaan suuntautuneiden, lisäksi generalistiteologeista hieman useampi on epätarkoituksenmukaisesti työllistynyt kuin kirkon virkaan suuntautuneista. Toimikunta on kokouksissaan säännöllisesti käynyt läpi teologisen työvoiman työllisyyskehitystä ja tulevaisuuden näkymiä.

2.3 Opiskelijoiden spiritualiteetin ja kirkollisen identiteetin tukeminen

Tavoite: Varataan toimintakauden talousarvioon määrärahat opiskelijajärjestöjen järjestämän toiminnan tukemiseen 4000 €. Tuetaan piispojen tiedekuntavierailuja, joita opiskelijajärjestöt organisoivat. Arvioidaan työelämäjaksoista ja muista työelämän oppimisympäristöistä saatua palautetta sekä kirkon ja opiskelijoiden yhteyksiin liittyviä hankkeita.

Kirkon tuki opiskelijoille (Reflektiopäivä, Soveltuvuustutkimus, KiTOS-päivät) kohdistuu pääosin maisteriopintojen aikaan. Johtopäätöksenä on, että opiskelijoiden ja kirkon työelämän yhteyksiä tulisi luoda jo opintojen alkuvaiheeseen. Tarvetta on esimerkiksi spiritualiteetin ja kutsumuksen työstämisen pohdintaan. Tämän lisäksi tulisi arvioida nykymuotoisen soveltuvuustutkimuksen toteutusta ja tarvetta kahdesta näkökulmasta. Yhtäältä on arvioitava, tuoko tutkintojen nykyrakenteessa vihittävältä edellytettävä psykologinen soveltuvuustutkimus opiskelijoille selkeää lisäarvoa ammatilliseen suuntautumiseen. Toisaalta on arvioitava opintojen loppuvaiheeseen, mutta ei vielä rekrytointitilanteeseen sijoittuvan soveltuvuustutkimuksen hyödyllisyyttä tuomiokapitulien tehtävän, pappisvihkimysedellytysten arvioimisessa. Yksi mahdollisuus on sijoittaa soveltuvuustutkimus aidosti rekrytointivaiheeseen osaksi ordinaatioprosessia, johon se lähtökohtaisesti kuuluu.

Opiskelijoiden kirkollisen identiteetin tukemiseksi koulutustoimikunta on tukenut opiskelijajärjestöjä piispojenvierailujen järjestämisessä tiedekuntiin. Työelämäjaksoihin liittyvät KiTOS-päivät lisäävät hiippakuntakontaktien määrää ja tukevat opiskelijan kirkollista identiteettiä ja spiritualiteettia. Lisäksi pappisvirkaa hakevan todistus seurakunnan toimintaan osallistumisesta suuntaa opiskelijoita luomaan kontaktia seurakuntaan jo opintojen aikana.

Toimikunta tukee teologian opiskelijoiden omaehtoista opiskelijatoimintaa, joka täyttää seuraavat kriteerit: "Tuettavan opiskelijatoiminnan tulee olla teologikoulutustoimikunnan toimintasuunnitelman tavoitteita tukevaa ja sen tulee tukea teologian ylioppilaiden pappis-identiteettiä ja hengellistä kasvua. Toiminnan tulee olla opiskelijoiden järjestämää.

Hakemukselta edellytetään toimintasuunnitelmaa, hankkeen kokonaisbudjettia ja aikataulua. Toimintaa ei tueta takautuvasti. Haettavista varoista tiedottaminen tapahtuu teologikoulutustoimikunnan opiskelijajäsenten kautta ja TEKO:n sihteeri esittelee hakemukset kokouksissa." Teologikoulutustoimikunnan myöntämän tuen aikataulutusta muutettiin niin, että haku päättyy jo tammikuun lopussa, jotta opiskelijajärjestöt voivat hakea tukea koko kalenterivuodelle.

Toimikunta tuki teologian opiskelijoiden toimintaa toimintakaudella myöntämällä Teologiska Studentföreningen vid Åbo Akademille (TSF) 800 euroa, Fides Ostiensikselle 1.200 euroa ja Teologian ylioppilaiden tiedekuntayhdistykselle (TYT) 2.000 euroa. Opiskelijajärjestöt laskuttivat vuoden 2024 osalta vähemmän kuin heille oli avustusta myönnetty. Tämän vuoksi toimikunta ei edellisten vuosien tapaan jakanut budjettiin varattua kokonaissummaa (4.000 €) hakijoiden kesken, vaan myönsi tuen kullekin hakijalle hakemuksen mukaan, mutta maksoi tuen toteutuneen ja raportoidun käytön mukaan. Tukea maksettiin yhteensä 2.390,37 €. Tuen käytöltä edellytettiin, että se täyttää toimikunnan asettamat kriteerit ja tuen käytöstä raportoidaan annettujen ohjeiden mukaisesti. Toimikunta on laatinut ohjeet tuen käytöstä ja ne ovat luettavissa piispainkokouksen työryhmien sivuilla suomeksi ja ruotsiksi.

Opiskelijajärjestöt ovat oman toimintansa puitteissa järjestäneet vierailuja ja tilaisuuksia, joihin on kutsuttu piispoja (Jari Jolkkonen, Mari Leppänen, Bo-Göran Åstrand, Matti Salomäki) sekä seurakuntien tai hiippakuntien edustajia keskustelijoiksi. Vierailuiden aiheet ovat nousseet opiskelijoiden tarpeista. Piispanvierailuja on ryhdytty järjestämään aikaisempien

vuosien tapaan. Toimikunta kantaa huolta piispanvierailujen palauttamisesta esimerkiksi kiertojärjestelmän mukaiseksi.

Toimikunnan antamaa tukea opiskelijajärjestöille on normaalisti käytetty monipuolisesti työelämätaitoja kehittävään toimintaan, joka samalla vahvistaa ja tukee pappisidentiteettiä. TYT järjesti työelämätapauksia ns. generalisti- ja opettajaopintosuunnan opiskelijoille sekä kesäteologi-illan ja kesätyöiltpäivän yhdessä AKI-liittojen kanssa. Åbo Akademin TSF järjesti vuosittain sen perinteiset tapahtumat (Grötfest, Höstfest, Sedermåltid), joiden suosio on pysynyt vakaana. Fides Ostiensis on vuoden aikana järjestänyt säännöllisesti viikkohartauksia kampuksen Genesis-kappelissa. Hartauksiin on osallistunut keskimäärin 15 opiskelijaa.

Teologikoulutustoimikunta tekee yhteistyötä piispainkokouksen 13.4.2021 perustaman erillisen työryhmän kanssa pohtimalla teologikoulutukseen liittyviä kirkon tulevaisuuden tarpeita. Mainitun erillisen työryhmän tehtäväksi on annettu luoda yhteyksiä teologeja kouluttaviin yliopistoihin ja teologiaa opiskeleviin opiskelijoihin. Yhteistyön käynnistämiseksi järjestettiin toukokuussa 2022 Helsingin yliopiston teologisessa tiedekunnassa piispojen ja oppilaitosten tapaaminen. Viimeisin tapaaminen pidettiin 29.1.2024 Kirkkohallituksessa. Tapaamisia on tarkoitus jatkaa myös tulevaisuudessa. Piispojen on tarkoitus tiivistää myös opiskelijayhteyksiä teemalla ”Kirkko kohtaa opiskelijoita”. Teologian Ylioppilaiden Tiedekuntayhdistys järjesti yhdessä Piispainkokouksen kanslian kanssa 7.2.2024 *Minustako pappi?* -tilaisuuden, johon osallistui Oulun tuomiokapituli piispa Jukka Keskitalon johdolla. Vastaava tilaisuus järjestettiin Itä-Suomen yliopiston teologian osastolla 18.9.2024, johon osallistui Mikkelin hiippakunta piispa Mari Parkkisen johdolla. Tilaisuus on tarkoitus järjestää vuosittain myös Turussa, jolloin kirkko tulee näkyväksi kaikissa teologisissa oppilaitoksissa.

Paine tavoiteajassa valmistumiseen näkyy opiskelijahyvinvoinnissa koronavuosien jälkeen. Toimikunta tukee *Matkalla* -opiskelijaleirin järjestämistä kirkon virkaan opiskelevien tukimuotona. Opiskelijaleiri pilotoitiin elokuussa 2024, ja toimintaa on tarkoitus jatkaa.

2.4 Jatkuvan oppimisen kokonaisuus teologikoulutuksessa

Tavoite: Seurataan jatkuvan oppimisen kehittämistä ev.lut. kirkon ja kirkollisten toimijoiden näkökulmasta yliopistojen hakuväylien muuttuessa. Tuetaan yliopistojen antaman teologian maisterikoulutuksen sekä kirkon järjestämän pastoraalikoulutuksen, erityisesti

ordinaatiovalmennuksen ja muiden pastoraalitutkinnon opintokokonaisuuksien yhteyttä. Tuetaan Avoimen yliopiston mahdollisuuksia tarjota kirkollisen alan ammatillista täydennyskoulutusta. Avoin yliopisto tarjoaa jo nykyisin teologian kandidaatin ja maisterin tutkintoon sisällytettäviä opintoja.

Toimintasuunnitelmansa mukaisesti toimikunta on käynyt arvioivaa keskustelua yliopistojen antaman teologian maisterikoulutuksen, papiksi vihittäville edellytettävän osallistumistodistuksen/portfolion sekä kirkon järjestämän pastoraalitutkinnon (ml. ordinaatiovalmennuksen) kokonaisuudesta. Helsingin yliopiston teologisen tiedekunnan Avoimen yliopiston kautta järjestämää koulutusta julkaistiin Kirkon koulutuskeskuksen toimittamassa kirkon henkilöstökoulutuskalenterin tarjonnassa vuodelle 2024 kaikkiaan 14 opintojakson osalta. Tätä seurakunnan henkilöstön osaamisen kehittämiseksi kohdennettua tarjontaa on mahdollisuus jatkossa laajentaa. Itä-Suomen yliopistolla puolestaan on edelleen käytössä jatkuvan oppijan opiskelijastatus, joka mahdollistaa valmistuneen henkilön täydentää tutkintoaan ilmaiseksi kahden vuoden ajan valmistumisesta. Valtaosa teologian osaston opinnoista, mukaan lukien soveltavat opinnot, ovat osa tätä kurssitarjontaa. Vuoden 2024 aikana opiskelijat suorittivat sekä kirkollisia että sielunhoidon soveltavia myös jatkuvan oppijan statuksen turvin ja täydensivät osaamistaan vielä maisteriksi valmistuttuaankin.

Sekä Helsingin yliopistossa, että Itä-Suomen yliopistossa on mahdollisuus suorittaa teologian maisterin tutkintoa täydentäviä opintoja saadakseen kelpoisuuden Suomen ev.lut. kirkon pappisvirkaan. Vuositasolla erillisinä opintoina suoritettavia tutkintoa täydentäviä opintoja (yleensä klassiset kielet ja työelämäopinnot) suorittaa kymmenkunta maisteria. Vuonna 2024 täydentävien opintojen kautta neljä teologian maisteria sai kelpoisuuden valmiiksi Helsingin yliopistosta.

Kirkon teologikoulutustoimikunnan puolesta

Bo-Göran Åstrand
puheenjohtaja

Timo Ävist
sihteeri